

Willem van Tijen (1894-1974): Ontwerper van woongeluk

Hangend over het balkon een praatje met de buurvrouw. Dat schattige buurkindje dat op haar driewielertje leert fietsen op de galerij. Die groenstrook voor de deur waar je lekker een ommetje kunt lopen of de hond even uitlaat. Fijn wonen gaat maar voor een deel over stenen, beton en andere materialen. Fijn wonen gaat vooral ook over mensen. Een architect die dat goed begrijpt, die bouwt niet alleen aan een wijk; die bouwt aan woongeluk!

Willem van Tijen (geboren in 1894) had zijn carrière eigenlijk heel anders voor zich gezien. Als jongeman trok hij met al zijn talenten de wijde wereld in: hij reisde via Rusland naar Nederlands-Indië. Daar werkte hij op Sumatra in de mijn- en irrigatiebouw. Hij vertrok naar Bandung op Java en studeerde daar civiele techniek. Dat er ergens een stadje vol haringkoppen op hem wachtte, dat kon hij nog niet bevroeden.

Maar het noodlot sloeg toe. Hij kreeg polio, reisde terug naar Nederland en moest op zoek naar een nieuwe toekomst. Tijdens zijn herstelperiode en dankzij de steun van zijn vrouw Mies, raakte hij geïnteresseerd in woningbouw, architectuur en volkshuisvesting. Hij werd wooningenieur, zoals hij dat zelf noemde, en wel één die op een heel andere manier nadacht over woningbouw dan de generaties voor hem.

De eerste generatie hoogbouwprojecten van ons land is onder andere van zijn hand. Als ingenieur was hij kundig genoeg om dat mogelijk te maken. Zo ontwikkelde hij in Rotterdam de eerste galerijflat. Zijn architectenbureau stond aan de wieg van systeem- en prefab-bouw, wat hem in staat stelde om in het naoorlogse Nederland snel en op grote schaal woonruimte te realiseren.

Maar Van Tijen gebruikte niet alleen vernieuwde bouwtechnieken. Ook zijn uitgangspunten waren vernieuwend: in zijn ideeën over stedenbouw en architectuur stonden de bewoners centraal. Hij wilde met zijn werk bijdragen aan betaalbare woningen, leefbare wijken en sociale contacten. Architectuur was er om het dagelijkse leven van de mensen te verbeteren. Van Tijen wordt dan ook gezien als een van de grondleggers van de sociale woningbouw.

Een geluk voor ons dus, dat Van Tijen's hulp ook door Vlaardingen werd ingeroepen. Burgemeester Heusdens en wethouder De Bruijn hadden namelijk grote plannen met onze stad. Samen met lokale architecten werkte Van Tijen in verschillende werkgroepen zijn plannen voor de stad verder uit. Iedere buurt kreeg zijn eigen karakter. We zien de invloed van zijn hand terug in het centrum, de Babberspolder, de Holy, maar bovenal in de Westwijk. Zijn specialiteit: snel, veel, betaalbare, fijne en goede woningen, ruimte voor groen, ruimte om te sporten en te spelen, én genoeg ruimte om je buurtgenoten te ontmoeten. Daarmee wist hij wonen tot geluk te maken!